

# Slovenski hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo \* Glasilo Hmeljarske zadruga, r. z. z. o. z. \* Izhaja redno vsak drugi petek \* Naročnina letno 20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna številka stane 2 din \* Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto X.

Celje, 17. marca 1939

Štev. 6

## Pa še račun

Podrobno smo že pisali o tem, koliko plačamo hmeljarji redno vsako leto samo obiralcem in potem koliko za hmeljevke, ki jih dobimo iz vseh različnih krajev naše domovine. Prav bo, da sedaj ta razmotrivanja tudi zaključimo, kakor treba.

Ker se nam kaj rado očita, da imamo od hmeljarstva korist le maloštevilni hmeljarji, drugi pa prav nič, smo končno le morali glasno in jasno povedati in dokazati, da je prav narobe res. Da se resnica prav spozna, je treba slišati oba zvon! Vprav nehmeljarski kraji imajo namreč od hmeljarstva redno vsako leto sigurno korist, kakor smo to nesporno dokazali. Obiralci morajo dobiti svoj denar in tudi za hmeljevke je brezpogojno treba štefi gotovino, toda hmeljarja nihče ne vpraša, kje naj vzame denar tedaj, ko pride cena hmelju na psa. Ves riziko hmeljarstva, te naše edine izdatnejše kmetijsko-industrijske panoge, nosimo torej izključno le hmeljarji sami, dočim imajo drugi pri tem samo redno ter sigurno vsakoletno korist. Da, koristi ostane nam hmeljarjem sorazmerno z velikim rizikom navadno celó kaj malo, le pogledimo!

Povprečno pridelamo letno 20.000 stofov hmelja ter izkupimo zanj res na videz prav čedno vsoto 40.000.000 din, seveda, če ga prodamo vsaj po 20 din za kg. V nehmeljarske kraje plačamo za obiranje 5.000.000 din in za hmeljevke nadaljnjih 5.000.000 din, skupno torej 10.000.000 din, dočim ostane nam hmeljarjem za vse ostale stroške pridelovanja hmelja, tako odkopavanje, obrezovanje, postavljanje hmeljevk, ponovno privezovanje pa okopavanje ter osipanje, sušenje, zlaganje hmeljevk in odoravanje, za umetna gnojila, premog za sušenje ter sredstva za zatiranje bolezni in škodljivcev, za vzdrževanje sušilnic ter škropilnic itd. le še 30.000.000 din. To je malo, preklicano malo, kajti kultura hmelja je draga in postaja od leta do leta dražja. Poleg tega pa dobe nehmeljarski kraji

iz hmeljarstva zanesljivo vsako leto svojih deset milijonov dinarjev, dočim hmeljarji nikdar ne vemo, koliko bomo dobili. Tako torej izgleda ta račun!

Žal postane hmeljarstvo bolj slišno le v letih, ko so cene nekoliko višje in tedaj vse zavida hmeljarjem številne milijone, ki jih dobimo za hmelj. Res nam ostane slučajno kako leto namesto trideset tudi petdeset ali celó še več milijonov dinarjev, toda taka leta so vedno bolj redka; vedno bolj pogosta so namreč leta, ko nam ne ostane trideset, pa niti dvajset milijonov dinarjev, da, tudi taka leta se ponavljajo, ko plačamo obiralcem in za hmeljevke v nehmeljarske kraje več, kakor pa sploh dobimo za hmelj in nam torej ne ostane prav nič, pa še dodati je treba. V takih

## Hmeljarska zadruga

registrovana zadruga z omejeno zavezo

vabi na svoj

### IX. REDNI OBČNI ZBOR

ki se bo vršil

na praznik Marijinega oznanjenja dne 25. marca 1939  
ob 8. uri dopoldne v Roblekovih dvorani v Žalcu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka 1938.
4. Dopolnilne volitve načelstva in nadzorstva.
5. Prilagoditev pravil novemu združnemu zakonu.
6. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti se vrši uro pozneje istočasno drugi občni zbor v smislu § 27 združnih pravil.

Prisostvovati občnemu zboru smejo samo člani zadruga. Nove člane se sprejema tudi še pred občnim zborom.

Žalec, dne 9. marca 1939.

Hmeljarska zadruga, r. z. z. o. z.

J. Marinc, l. r.

Al. Mihelčič, l. r.



letih se seveda o hmeljarstvu ne govori. Hmeljarji pa taka leta, ko je cena hmelja na psu, kaj dobro poznamo, ker moramo tedaj pošteno zategniti pasove, temeljito postrgati prihranke po vseh kotih, in še gre marsikatera dobra hmeljarska kmetija po gobe. Pa bi morda kdo mislil, čemu pa potem pridelujete prav hmelj, če imate pri tem res tako malo in še tako nesigurno korist; vrzite se vendar na kaj drugega. Toda le počasi, prijatelji! V našem strnjjenem hmeljskem okolišu, v naši Savinjski dolini to ni tako lahko, kajti v hmeljskih nasadih in sušilnicah imamo investiranih na stotine milijonov dinarjev in teh vendar ne moremo enostavno zavreči. To je še mnogo bolj nemogoče, kakor če bi sadjarju, ki ima zasajeno vse svoje zemljišče s sadnim drevjem, priporočal, naj vse drevje vrže ven ter raje orje in prideluje pšenico. Smo si pač uredili svoja gospodarstva za hmeljarstvo, investirali tu ves svoj trud, svoje življenje in svoj denar, pa moramo sedaj tudi ostati hmeljarji, če hočemo sploh še živeti.

Da, da, taka je ta reč! Zato pa ni treba hmeljarjem očitati in predbacivati milijonov, ki so kaj težko prisluženi in ki ne ostanejo nam, temveč gredo v splošno ter vsestransko in mnogo večjo gospodarsko korist celokupne naše domovine, kakor pa se to zdi na prvi pogled.

Pa ne samo celokupni naši ožji domovini, temveč tudi državi sami nudi naše hmeljarstvo prav znatne koristi. Saj skoro ves pridelek našega hmelja izvozimo v inozemstvo in dobi država tako letno povprečno za kakih 40.000.000 din dobrih in zdravih deviz, zlasti zadnja leta, ko izvažamo hmelj skoro izključno v neklirinške države, v Anglijo in Združene države Severne Amerike.

O izdatni, splošni in vsestranski koristi hmeljarstva torej ni prav nobenega dvoma. Zato pa je tudi nujno potrebno, da se tej naši edini izdatnejši kmetijsko-industrijski panogi končno posveti večjo skrb. Toda le počasi! Ni treba morda tu pospeševati in širiti hmeljarstva izven meja priznanih ter strnjjenih hmeljskih okolišev, kajti od tega ne bi imel prav nihče nobene koristi, pač pa vsi skupaj ogromno škodo. Nujno potrebno je le podpreti mnogo izdatnejše kakor doslej obstoječe strnjene hmeljske školiše v prizadevanju, da pridelamo glede kakovosti čim boljše blago, da si osvojimo

nova tržišča in da izdržimo vedno hujšo konkurenco na svetovnem trgu. Samo na ta način nam bo donajalo hmeljarstvo res tudi v bodoče vsem skupaj čim največ koristi.

## Memod

Kaj pa je zopet to? Lužilo za hmeljske sadeže! Če namreč sadeže, preden jih sadimo, lužimo z memodom, hitreje odženejo, se bolje zakoreninijo ter odganjajo številnejše, daljše in močnejše korenine, odganjajo tudi močnejše trte in dajo zato tudi obilnejšo letino.

Hmeljske sadeže lužimo z memodom najenostavneje v kaki glinasti posodi; sicer jih lahko lužimo tudi v leseni posodi, vendar moramo to najprej dobro prepočiti z memodom, da se potem med luženjem lužilo ne razredči. Memod se dobiva v pastilah po 1 g in ena taka pasta zadostuje za 1 liter vode. Ko imamo torej pripravljeno določeno posodo, nalijemo najprej vanjo potrebno množino, najbolje kakih 10 litrov, ne prehladne pa tudi ne pretople vode (10–15° C). Potem razpusimo v njej potrebno število pastil memoda, za 10 litrov vode torej 10 komadov; memod se lahko topi v vodi, vendar je priporočljivo raztopino vsaj 10 minut dobro mešati, preden pričnemo lužiti.

Ko imamo lužino pripravljeno, namočimo v njej sadeže, posamezno ali tudi povezane, vendar ne pretesno, da so lužilu dostopne z vseh strani, in jih namakamo pol ure. Nato vzamemo sadeže zopet ven ter jih razložimo nekje v senci, da se posuše. V dobri uri so sadeži zopet suhi in potem jih je najbolje takoj saditi.

Lužilo memod lahko ponovno uporabimo, dokler ga ne zmanjka. Po potrebi dodajamo še vode in seveda na vsak dodan liter vode raztopimo vedno tudi eno novo pasto memoda. Pri tem načinu luženja nam zadostuje 10 litrov raztopine za 500 sadežev. Paziti pa je treba, da so sadeži pri namakanju popolnoma pokriti z lužino.

Lužilo memod je sicer popolnoma nestrupeno, vendar izdatno modre barve. Zato se priporoča nositi pri luženju kako staro obleko, ki ji madeži več ne škodujejo. Sicer pa se dá to modrilo z milom lahko izmiti.

Luženje hmeljskih sadežev pred saditvijo z memodom zelo priporočata znana češka strokovnjaka dr. Blatný in dr. Robek, ki sta se prepričala o prednostih tega postopka na podlagi večletnih poskusov. Lužilo memod se dobi tudi pri nas, na kar se opozarjajo hmeljarji, ki nameravajo še kaj saditi.

### HMELJEVK

po 5 do 8 m dolgih, spomjadi sekanih, oddamo iz lastnih gozdov še kakih 4000, in to postavno vagon Rajhenburg. Natančnejša pojasnila daje

**Parna žaga Sevnica**



## Razno

Premog po znižani ceni dobe hmeljarji z nakaznico Hmeljarske zadruga tudi iz premogovnika keramične industrije v Petrovčah pod istimi pogoji kakor iz Venlenja in Zabukovce, le da je cena še bolj znižana.

Hmelja smo izvozili v koledarskem letu 1938 iz naše države skupno 26.180 stofov v vrednosti 51,367.000 dinarjev, dočim v predlanskem letu 24.110 stofov v vrednosti 49,187.000 din. Največ hmelja smo izvozili lani v Združene države Severne Amerike, in sicer 13.420 stofov za 28,397.000 din, potem v Anglijo 8390 stofov za 15,839.000 din, v Belgijo 1640 stofov za 2,402.000 din, na Češkoslovaško 940 stofov za 1,704.000 dinarjev, v Francijo 930 stofov za 1,546.000 din itd. Ker je računani izvoz po koledarskem letu, gre pri tem deloma še za pridelek 1937, večinoma pa že za pridelek 1938, ki je bil v glavnem izvožen že do konca leta 1938.

Posojila na zastavljeni hmelj so se v USA prav dobro obnesla. Lani je vzelo taka posojila 511 hmeljarjev v znesku 1,600.000 dolarjev, to je 68,860.000 din in zastavilo 32.094 stofov hmelja. Zato pa tudi na tržišču ponudba hmelja nikdar ni prekašala povpraševanja in so se cene tudi pri slabem zanimanju dobro držale. Ocenili pa so hmelj zelo dobro in dali na 1 kg zastavljenega hmelja še nekaj več kot 21 din posojila.

## Hmeljarska poročila

**Savinjska dolina:** Pri toplem vremenu zadnjih februarjskih dni je hmelj že pričel odganjati in nekateri so celó že pričeli z obrezovanjem. Zadnji čas pa so postali dnevi zopet bolj hladni, vendar se bo v kratkem z obrezovanjem splošno pričelo. — V kupčiji je popolno zatišje, ker je lanski in tudi še poraben hmelj starejših letnikov že popolnoma razprodan.

**Vojvodina:** Spomladanska dela v hmeljskih nasadih še niso pričela. — Za lanski hmelj ni več zanimanja, ker je že ves pridelek razprodan in se nahaja neprodano v prvi roki le še 800 kg.

**Češkoslovaška:** Spomladanska dela v hmeljskih nasadih zaradi deževnega vremena še niso mogla pričeti. — Tržišče je mirno in izkazuje le malo prometa. Sicer pa so še neprodane zaloge lanskega pridelka v prvi roki že zelo pičle in še te le v čvrstih rokah. Cene so ostale sicer nespremenjene, vendar so le bolj nominalne, ker le redko pride še do kakega zaključka. Lanskega češkega žateškega pridelka je oznamkovanih doslej 13.282 tovorkov v skupni teži 17.719 stofov.

**Nemčija:** Tržišče je zelo mirno, ker ni ponudbe in je tudi povpraševanje skoro docela popustilo. Cene so ostale čvrste, vendar so le nominalne; tudi zaključna tendenca je čvrsta. V sudetskih okoliših so tržili zadnji čas še hmelj starejših letnikov, in sicer Saaz 1936 po 9–10 din in Auscha 1937 po 12 din za kg; sicer pa so sedaj tudi ti letniki že večinoma razprodani.

**Francija:** Tržišče je slej ko prej zelo živahno in ponudba ne more kriti povpraševanja; največ zani-

*Želite lep, zelen in težak  
hmelj s prijetno aromo?*



*Gnoj'te z  
NITROFOSKALOM I  
NA 100 SADIK — 25 KG*

manja je za izvoz v Severno ter Južno Ameriko, Skandinavijo in na Japonsko. Cene so zelo čvrste in za lanski hmelj se plačuje alzaški 20–26 din in najboljši iz druge roke tudi že nad 30 din, Nord pa do 11 din za kilogram.

**Poljska:** Kupčije ni nobene več, ker je lanski pridelek že davno ves razprodan in prav tako tudi že ves poraben hmelj starejših letnikov. Lanski pridelek je znašal skupno 25.500 stofov proti 15.500 v letu 1937, in sicer so pridelali lani v okolišu Lublin 6500 stofov, Dubno 17.000 in v Malopoljski 2000 stofov.

**Belgija:** Položaj na tržišču je nespremenjen in lanski pridelek notira slej ko prej Doperinghe do 25 din, letošnji v predprodaji za oktober-november pa do 24 din za kg.

**Anglija:** Na tržišču skoro ni več prometa, ker ni nobene prave ponudbe in je zato tudi povpraševanje popustilo; sicer pa se zdi, da so pivovarne za največjo potrebo v glavnem krite.

**Amerika:** Na tržišču je tendenca čvrsta, vendar je prometa razmeroma malo. Tudi cene so slej ko prej čvrste in dobavljen v pivovarno notira domači pridelek lanski 22–26 din, predlanski 11–24 din in starejši letniki 7–10 din, že zacarinjen inozemski pa lanski 57 do 84 din in predlanski 40–44 din za kg. Sem ter tja se pojavi tudi že večja ponudba letošnjega hmelja v predprodaji po 16–18 din za kg in je prišlo tozadevno ponovno tudi že do nekaterih večjih zaključkov.



**Čebelarji!****Čebelarji!**

Use čebelarske potrebščine,  
panje, točila za med, voščeno satje itd.  
izdeluje po primernih cenah

Jugoslovanska čebelarska industrija

**L. RITZMANN**

NOVI VRBAS, Dunavska banovina

Zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik!

## Hranilnica Dravske banovine Celje — Ljubljana — Maribor

Pupilarno varen zavod.  
Obrestovanje najugodnejše.

Za vloge in obresti jamči Dravska banovina  
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.



Sprejema  
hranilne vloge in  
jih obrestuje  
najbolje. Denar  
je pri njej naložen  
popolnoma varno.  
Za hranilne vloge  
jamči poleg rez-  
erv in hiš nad  
4000 članov - po-  
sestnikov  
z vsem svojim  
premoženjem

## Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu  
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Opozarjamo vse hmeljarje in  
kmetovalce sploh na važnost

## GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

**RUDNINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%**  
**KOSTNI SUPERFOSFAT RMF 18/19%**  
**FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%**

razen teh dobavljamo:

**MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS**  
**KOSTNO IN APNENČEVO MOKO**

nadalje imamo stalno na zalogi:

**KALJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE**  
**ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE**

Vsa navedena gnojila prodajamo  
po najnižjih dnevni cenah

Vprašanja in naročila na:

**TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.**  
ali njeno podružnico v Celju

## Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne za-  
vode, da se omogoči z oživitvijo denar-  
nega obtoka delavoljnim našim ljudem  
zopet delo in kruh.

## CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje  
prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim  
premoženjem popolno varnost. Mesto Celje  
jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še  
samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem  
in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna,  
nemudna izplačljivost strogo zajamčena.